

Paris, 29 (A.A.) — Moskova'dan buraya gelen haberlere göre, Rus — Alman ekonomi müzakerelerinin ilk neticesi olmak üzere Rusya Almanyaya bir milyon ton hububatla yine bu miktarda yağ verecektir.

emberlayn Perşembe günü beyanatta bulunacak

Londra, 28 (Hususi) — Hindistan'dan gönderilen kuvvetler gıltelere çıkarılmıştır. Başbakan Çemberlayn haftalık muhterem beyanatını perşembe günü yapacaktır.

Cumhuriyetin 16 ncı yılı bütün yurta en coşkunun tezahüratıyla kutlandı

ışıldak geçiyor — Vali Lütfi Kırdar İstanbul Komutanı General Halis Bıyıktaay tribünde — Kahraman topçularımız köprü üzerinde..

İnönü'nün Türk Milletine Hitabı

Yazan: Asım Us

Müstakil bir Türkiye ya - naz, Türkler bu harpten sonra aralarını sarmak için paraya tag olacaktır. Bu para ancak terede vardır. Fakat İngiliz - müstakil bir Türkiye için imat ek para veremez. Bir gün ge - ş, şimdi kaldırmak istediğiniz tülasyonların iadesini yine liniz isteyeceksiniz."

on günlerde - Türk - İngiliz - asız karşılıklı yardım pakti mesebetile İngiliz gazeteleri - müstakil Türkiye hakkındaki lirkârane neşriyatlarını gör - ce Lord Kürzon'un bu sözle - hatırlıyoruz.

Aradan geçen on beş yıl için - müstakil Türkiye Cumhuriyeti - birçok işler gördü. Son hâdis - den anlaşılıyor ki on beş yıl için - başarıları bütün büyük işlere - imen Türkiye'nin gerçekten - müstakil olduğunda hâlâ şüphe - ri bulunanlar varmış!

Öyle zannediyoruz ki Türk - İngiliz - Fransız pakti bu son - pheleri de ortadan kaldırmış - r. Lozanda Türkiye'nin istiklâ - ni müdafaa eden İsmet İnönü - nün bu istiklâle ne kadar lâyik ol - duğunu da hiç bir ferdin inkâr - edemeyeceği bir sarahat ile is - pat etmiştir.

Artık bütün cihan bu hakikati - gerçek olarak bilmelidir: Türkiye - ve istiklâli yalnız kendisi için de - ğil, medeniyet âleminin selâmeti - için de bir nimettir. Türkiye'nin - istiklâlinden zarar göreceklere - var - sa da, ancak onun istiklâlî i - stiklâlî olan ve onu istiklâle lâ - zîm görmeyenler olacaktır.

Ankara, 29 (A.A.) — Cumhur - reisi Milli Şef İnönü, bugün Cum - huriyetin 16 ncı yıldönümü mün - asebetile burada Hipodromda yapı - lan büyük geçit merasimine baş - larırken Türk milletine karşı radyo - ile bütün yurda yayılan aşağıdaki hitabede bulunmuştur:

Büyük Türk Milletine,

Bu sene Milli Bayramı, dünya - nın fevkalâde hâdiseler içinde bu - lunduğu bir zamanda idrâk ediyor - uz. Bütün milletlerin varlık kay - gısı içinde yaşadıkları bu seneyi, milletimiz, kendine güveni, millet hayatında nifaksız beraberliği ve vatan müdafası için kimsede şüp -

he bırakmayan çetinliği ve hazırlı - ğı ile, muvaffakiyetli bir imtihan suretinde geçirdi.

Aziz Milletim,

Gelecek sene senin bu sarsıl - maz vasıflarına, insaniyet âlemi - nin, daha ziyade dikkat edeceğine emin ol.

Türk milletini, onun kahraman ve şanlı ordusunu, vatan istikbali - nin kıymetli müjdesi olan genç ev - lâtlarımızı muhabbetle selâmlar - ım.

Aziz vatandaşlarım, On altıncı Cumhuriyet Bayramı hepimize kut - lu olsun.

Alman taarruzu İngiltereye karşı olacak

(Yazısı 3 üncü sayfamızda)

Gazi köprüsü dün açıldı

936 senesinde temeli atılan Gazi Köprüsü dün Vali Lütfi Kırdarın bir nutkiyle açıldı. Burada Vallyi nutkunu söylerken ve kurdele kesildikten sonra köprüden ilk defa geçmek isteyen halkı koşurken görüyorsunuz.

(Yazısı ikinci sayfamızdadır).

Beyazıttaki geçit resmi güzel oldu

Yedek Subay Okulu talebeleri geçiyor

(Yazısı 2 nci sahifemizde)

Galatasaray Vefayı 7-0 yenildi

Beykoz Fenerle beraber kaldı

Beşiktaş, Topkapı ve İstanbulspor rakiplerini mağlup ettiler

Dünkü Galatasaray — Vefa maçında Cemil'in güzel bir hücumu

(Yazısı 5 inci sahifede)

Günlerin peşinden:

Almanyanın istediği sulh

Alman devlet adamları ve diplomatları: — Biz harp değil, sulh istiyoruz!,, Dedikçe derhal etraftan bin bir türlü ses yükseliyor ve bu seslerin hepsi de: — Hayır yalan, Almanya harp istiyor!,, Cümlesinde toplanıyor. Bir noktadan bakılırsa Almanyanın sulh istediğine inanmak lâzım. Eğer bu harp sonunda nasyonal sosyalizm Almanya'yı Avrupaya tahakküm eder bir vaziyete gelirse meydana artık harbedecek bir memleket kalmıyacağı için yine bir sulh teessüs etmiş olacaktır. Almanların istedikleri bu sulhü sulhten başka bir tâbir ile ifade etmek mümkün müdür?

HASAN KUMÇAYI

1 Madde, 3 anlayış

İngiltere ve Fransa ile imzaladığımız son muahedenin bir maddesi üzerinde dört muharririn üç türlü anlayışı var. Madde şu:

"Bir Avrupa devleti tarafından vaki olup, Akdeniz mıntakasında Fransa ve Birleşik Krallığın tutuşacakları bir harbe müncer olan bir tecavüz hareketi halinde Türkiye fiilen Fransa ve Birleşik Krallıkla teşrikimesai edecek ve yedi-iki iktidarında olan bütün yardım ve bütün müzaheretini yapacaktır."

Bunu okuyan Peyami Safa soruyor: "Almanya, denizaltılarıyla bir tecavüz hareketi yapar ve orada İngiltere veya Fransa ile bir harbe tutuşursa Türkiye harbe girecek midir? Peyaminin kendi sualine kendi vermek istediği cevap, belli ki, "hayır",dır.

Abidin Daver de Peyami gibi sayır diyenlerden... Yalnız bir kayd ile: Girmez, muahedenin imzasından önce başlamış bir tecavüzün müteakip safahaları karşısında işek... Girer: İmzadan sonra bir Avrupa devletinden Akdenizde İngiltere ve Fransaya karşı orada bir harp koparan bir tecavüz hareketi olursa...

Ben Peyaminin de Abidin Daverden başka türlü anlamı olmadığını zannetmiyorum. Almanyanın misal olarak alınması, muahedenin imzasından evvel, bu iki devletle Almanya arasında bir harp hali mevcut olmasındandır.

Necmettin Sadakla Valâ Nûrettin bu iki muharrirden ayrılıyor: Onlara göre Akdenizde öyle bir harbi mücip olan tecavüz muahedenin imzasından evvel başlamış da olsa hüküm birdir, aynıdır.

Muahedenin tatbikinde müteber tutulacak metin Fransızca mıdır, hem Fransızca, hem Türkçe midir, bilmiyoruz; fakat Abidin Daverin tecavüz kelimesinin yalnız Fransızca ile istidlâl ederek bunun "Herbe sebebiyet veren ilk tecavüz", mânasını geldiğini göstermekle Peyamiyi ilzam etmesi mümkün olmaz. Denebilir ki bu ilk tecavüz, harbin Akdenizdeki safhasına müncer olmuştur.

Bilce ibarenin bu bakımdan mânalandırılmak için "halinde", kelimesi üzerinde durmalıdır.

Muahede ancak bir (hal) de yardım mecburiyetini harekete getiriyor.

Bu hal bir tecavüz halidir ve bu kelime Türkçe daima istikbale hamolunur. Demek tecavüz hali muahedenin imzasından sonraki zamana matuf bir ihtimaldir. Öyle olmasaydı, madde "Bir Avrupa devleti tarafından vaki olan tecavüz, Akdeniz mıntakasında bir harbe müncer olursa, suretinde yazılacaktır. Yazılı tarzı, bir harp çıkarmış Avrupa devletini değil, bir harp çıkaracak Avrupa devletini düşünmekte dir.

(Tutuşacakları harp) ibaresi de bu mütaleayı teyit eden bir noktadır. Bu şıngın neticesidir ki, (müncer olan) kelimesinden (müncer olacak olan) mânası alınır ve yine bu sebeptendir ki (bir Avrupa devleti tarafından vaki olup) cümlesi de onu takip eden bu istikbal şıngına tâbi olarak (vaki olacak olan) mânasını verir.

Bu tafsilât, Abidin Daverin tecavüz kelimesi hakkındaki izahına katıldığı zaman, madde, müzakeresinde istendiğine hükmettiğimiz maksadı kendi hudud ve şumülüyle ifade etmiş olacaktır.

Necmettin Sadak'ın maddede yazdığı genişleten izahı da belki doğrudur; ancak, Meclisten ve encümenlerinden alınması muhtemel fazla malûmat bilinmemekte ve Fransızca metin bu Türkçeden başka türlü anlaşılabilirliği görülmedikçe buna işte şüpheye yer yoktur.

Şimdi elimize geçen bir Maar gazetesi muahedeyi tefsir eden satırları da bu izahı teyit edenlere bir misal olur: (Peşter Loyd) diyor ki: "Türkiye bir Avrupa devleti tarafından tecavüz maruz kılınmış bu husuşi şekildeki mukavele,

İngiltere ve Fransanın Türkiyeye karşı umumi bir yardım taahhüdünü tazammun ettiği halde Türkiye ile bir suretinde meselâ şimdiki ihtilâfta İngil-

ŞEHİR İÇİNDE

Dünkü resmî küşatlar

Gazi köprüsü Valinin nutkile açıldı

Şehir içinde ve mülhakatta 26 mektebin açılma merasimi de yapıldı

Gazi köprüsünün resmî küşatı dün saat on beşte yapılmıştır. Binlerce halk köprüden ilk defa geçmek üzere Ufkapanma toplanmışlardır.

Vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar, belediye reis muavini Lütfi, Şehir Meclisi azalarından bazıları, belediye mühendisleri açılış merasiminde bulunmuşlardır.

Vali Lütfi Kırdar hazırlanan kürsüye çıkarak bir nutuk söylemiştir. Vali ezvile demiştir ki:

"Bugün resmi küşatı yapacağımız bu köprü modern tekniğin güzel bir eseri olarak Haliçin iki sahilini birbirine bağlamış oluyor. Hazırlık safhasını teşkil eden zamanı nazarı itibarı almasak bile temeli atmak suretile fiilen işe başlandı 1936 senesi ağustosundan bugüne kadar tam üç seneye ayar geçmiştir. Bu köprü için sarf olunan paranın miktarı ise iki milyon 350 bin liradır. Üzerinde bu kadar enerji sarfedilen ve İstanbul belediyesinin mali kudretine nazaran mühim fedakârlıklarla meydana getirilmiş bulunan bu köprüünün pek tabii olarak şehrin umumi hayatında oynayacağı rol de o nispetde ehemmiyetli ve şümülüdür. 25 metre eni ve 478 metre uzunluğuyla Haliç üzerinden bu iki sahilini ikinci defa birbirine bağlayan bu yol, Karaköy köprüsündeki kesafetin atiyen yüzde otuz beşini kendi üzerine alacaktır. Atiyen diyorum, çünkü bu köprü kendisinden belkiden bütün hizmetleri tek başına bittabi ifa edemez. İşimiz yalnız bu köprüyü kurmak ve hizmete açmakla bitmiş olmayacaktır."

Onu muhtelif kollardan kâfi genişlikte yollarla şehrin faaliyeti sahalarna götürüp bağlamak mecburiyetindeyiz. Üzerimize almış olduğumuz bu vazifeyi de azimle ve mümkün olan en kısa bir zamanda tahakkuk ettirmek başla emelinizdir. Bu lüzumu bu kadar kuvvetle ifade ederken istinatgâhımız sayın ve münevver İstanbul halkının müzaheretini ve cumhuriyet hükümetinin ötedenberi İstanbulumuza karşı gösterdikleri büyük alakaya ve esas kuvvetimizi teşkil eden çok kıymetli yardımları ve himayetleridir. Büyüklüklerimizin İstanbulu verdikleri kıymet ve ehemmiyetin derecesini Milli Şef ve Cumhuriyetimizin İnönünün Başvekillikleri zamanında İstanbul için sarfettikleri bir cümleyi tekrar ederek tebarüz ettirmek isterim:

"İstanbul başlıbaşına ehemmiyetli bir ülkedir..."

Cumhuriyet hükümetinin İstanbulla niçin bu kadar alakadar olduklarını bu cümlede kuvvet ve vuzuhla duyuruyor. Onlara karşı duyduğumuz minnet ve şükran hislerini burada tekrar etmeği en zevkli bir vazife olarak telâkki ederim.

Sayın arkadaşlarım.

Köprümüzün ismi "Gazi", köprüsüdür. Bu isim kanunu mahsusla verilmiştir. İstanbulluların en heyecanlı ve en hararetli hislerine, millî iradenin ifadesi demek olan bir kanunun tercüman olması kadar muhteşem ve ulvi bir şey olamaz."

Vatanın ve vatan içinde "başlıbaşına bir ülke, olan İstanbulun sinesinde sonsuz ve ebedi yete kadar unutulmıyacak hatıralar naksetmiş olan lâyetut halâskâra karşı duyduğumuz minnet ve şükranın bir ifadesi olmak üzere köprümüze da-

tere ve Fransaya karşı yardım taahhüdüne girişmiş değildir... Muahedenin bu fıkrasından başka türlü mâna çıksaydı, (bu ihtilâf, Akdenizde bir harbe müncer olursa Türkiye yardım edecektir) denirdi.

Hakkı Tarık Us

ima "Gazi", köprüsü diyeceğiz. Bu köprüünün ikinci bir mahariyeti de açılış gününün Milli Şefimiz İnönünün Cumhuriyetliğine tesadüf etmesidir.

Türk milletinin yetistirdiği iki büyük ve emsalsiz dehadan birinin ismine izafe edilmiş olmak, diğerinin devrinde açılmış bulunmak suretile mutlanmız bulunan bu köprü hiç şüphesiz ki İstanbulumuz için de çok mutlu ve hayırlı olacaktır...

Vali nutkunu söyledikten sonra köprü üzerine gerilmiş olan kurdeleyi kesmiş, Azapkapı tarafına kadar gitmiştir. Köprüyü inşa etmiş olan firma tarafından hazırlanan büfede davetliler izaz edilmiş, halk açılmış olan köprüden geçmeye başlamıştır.

AYASPAŞA YOLU DA AÇILDI

Vali ve şehir meclisi azaları otomobillerle Taksim'e gitmişlerdir. Vali, burada Ayaspaşa asfalt yolunun açılma merasimini yaptı.

Lütfi Kırdar kurdeleyi kesmeden evvel bir nutuk söylemiş, demiştir ki:

"Açılış resmini yaptığımız yolun uzunluğu 600 metredir. Belediyeye 85 bin liraya mal olmuştur. Bu yol haricinde belediye bir senelik mesaisini de iki ayrı tablo halinde ifade edeceğim:

Birincisi 1939 senesi ikincininunun iptidasından mali senenin hitamına tesadüf eden mayıs sonuna kadar altı ay zarfında 153 bin lira ile İstanbul yakasında 60, Beyoğlu yakasında 53, Anadolu yakasında 40 kilometre uzunluğunda ve 187,000 metre murabbalık yol, cadde ve sokak yapılmıştır. İkincisini üzerinde çalıştığımız kısım teşkil eder ki bu da son dört ay zarfındaki mesaidir.

Bu devre daha verimli olmuştur, yalnız belediye bütçesinden 509,17 liralık iş meydana konmuştur.

Buna hususi idare bütçesinden yalnız şehir dahili için 70500 lira sarf ile yapılan yolları da ilâve edersek on ay zarfında yollarımıza 745000 lira harcanmıştır...

Vali bu nutkundan sonra kurdeleyi kesmiş, bir müddet park otele istirahat eden sonra Nişantasi orta okulunun resmî küşatına gitmiştir.

DÜN AÇILAN OKULLAR

Cumhuriyet bayramının on altıncı yıldönümü münasebetiyle şehir içinde ve mülhakatta kazalarda yeni 26 okulun daha açılma töreni yapılmıştır. Bu okullardan Sineklibakkalda 45'inci Küçükustafapaşada 63'üncü ilk okullarla Karagümrük orta okulunun küşat resmini Fatih kaymakamı yapmıştır.

Törenle Fatih kazasının şehir meclisi azaları, daimi encümen azasından Refik Ahmet Seven, il, maarif müdürü Tevfik Kut öğretmen ve talebe velileri ve talebeler hazır bulunmuşlardır.

Evvelâ İstiklâl Marşı söylenmiş bilâhara, okul direktörleri, kaymakam söz alarak kültür müessesesinin verimli olmaları temenni etmişlerdir. Büyüklerin sözlerine karşılık olarak her okuldan bir talebe mukabele bulunmuştur.

KARAGÜMRÜK ORTA OKULUNDA

Karagümrük orta okulunda törene saat 16,30 da itfaiye bandosunun çaldığı İstiklâl Marşıyla başlanmış bilâhara okul talebesinden Nevzat ve kaymakam birer söyle vermişlerdir. Bu sözleri okul direktörü ve ikili maarif müdür muavini Bay Hamdi Hızal çok değerli bir mukabelede bulunmuştur.

NİŞANTASI ORTA OKULUNDA

Nişantasi kız orta okulunun açılış töreni dün saat 16,5 ta va-

Cumhuriyet bayramı

Dün İstanbulda büyük merasimle kutlandı

Yurdun her tarafında olduğu gibi şehrimizde de Cumhuriyet bayramı büyük ve coşkun merasimlerle kutlanmaktadır. İstanbul, dün unutulmaz günlerinden birini yaşamış ve bilhassa büyük geçit resmi çok parlak olmuştur. En küçüklerden en büyüklere kadar bütün İstanbullular sabahın alaca karanlığıyla beraber yollara dökülmüşler ve kahraman Mehmetçiklerini, Cumhuriyet evlâtlarını görmek, alkışlamak için caddeleri doldurmuşlardır.

Bevezitten Taksim'e kadar olan ana caddelerdeki evlerin pencereleri, balkonları ve hattâ damları bile binlerce, on binlerce halkla dolmuştur.

Şehir baştan başa süslenmiş, her tarafa tıklar, elektrik tenviratları yapılmıştır.

Saat 9,30 da vilâyet makamında Vali Lütfi Kırdar tebrikleri kabul etmeye başlamıştır. İstanbul bulanan mebuslarımız, İstanbul Komutanı General Halis Bıyıktaş, diğer generaller, bütün askerî erkân, parti idare heyeti azaları, üniversite rektörü Cemil Bilsel, fakülte dekanları, İstanbuldaki resmî daireler müdürleri, Cumhuriyet müddeiummisi, belediye erkânı, ticaret ve sanayi odaları, cemiyetler, spor teşkilâtı ve fabrikalar müessesileri valiyi bu sevinçli yıldönümünden dolayı tebrik etmişlerdir.

Saat 10,30 da da vali ve belediye reisi şehrimizdeki çenebi konsolosların tebriklerini kabul etmiştir. 11,45 de vali, yanında İstanbul Kumandanı olduğu halde Beyazıt meydanına hareket etmiş ve üniversite meydanı ile Süleymaniye camisi avlusunda toplanan kitaları ve halk kütlerini teftiş ederek hepsinin ayrı ayrı bayramlarını tebrik ettikten sonra meydana tribünde yer almıştır.

Bundan sonra saat tam 11 i beş geçte büyük geçit resmine başlamıştır.

Başa yedek subay okulu olmak üzere Kuleli, Mektepe ve Deniz Harp liseleri talebeleri ile askerî kitalar çok muntazam bir

li ve belediye reisi Lütfi Kırdar tarafından açılmıştır. Lütfi Kırdar okulun açılış münasesbetile şu sözleri söylemiştir:

"Sayın arkadaşlar,

Bugün bizzat ve beraberce açılış resmini yaptığımız tesislerin, Nişantasi kız orta mektebi üçüncüsüdür. Ve ben de üçüncü defa olarak huzurunuza söz söylemek üzere çıkıyorum..."

Vali bundan sonra, vilâyetin bir senelik mektep faaliyetini anlatarak bunların açılışlarının büyük millî bayrama tesadüf etmesini memnuniyetle kaydedilmiş, açılan yeni mekteplerin millî irfanımıza hayırlı olmasını dilemiştir.

Bundan sonra okul gezilmiş, davetlilere izahat verilmiştir.

MÜLHAKAT KAZALARINDA AÇILAN OKULLARDAN

Bakırköy kazasında; Yeni Bosna, İkitelli, Küçükçekmece, Şenlik okulları, Silivri kazasında; Bahçeler, Fete, Korfallı, Çatalca kazasında; Tepecik, Kartalda; Balıca, Şile kazasında; Alacalı, Kömürlük, Kervansaray, Karabeyli, Gökmahlı, Korkallı, Övezli, İmrenli, Yalova kazasında; Kirazlı ve Koru okulları.

Dün köy halkının da iştirakile büyük bir merasimle açılmışlardır.

ÇOCUK KÜTÜPHANESİNDE

Cumhuriyet bayramı münasebetile çocuk esirgeme kurumunun Divanvolundaki çocuk kütüphanesinde bir toplantı yapılmış, bayram kutlanmıştır.

şekilde geçerek halk tarafından coşkun bir şekilde alkışlanmışlardır.

Askerî kitalardan sonra önde itfaiye bandosu olduğu halde bir kıta polis ve itfaiye efradı arabalarla alayı takip etmişlerdir. Müteakiben şehir bandosu ile beraber üniversite ve yüksek okullar talebeleri, izciler, kız ve erkek liseleri, spor kıyafetleriyle spor kulüpleri azaları, beden terbiyesi eğitmen kursu mensupları, Kızılay, Yeşilay, Çocuk Esirgeme, Türk Hava, Türkkuşu, ekonomi ve artırma, basın kurumları, endüstri birliği ve esnaf cemiyetleri temsili surette süslenmiş otomobillerle geçmişlerdir.

Alay bu sıra ile Beyazıt meydanında bir geçit resmi yaptıktan sonra Sultanahmet, Ankara caddesi, Sirkeci, Köprü, Şişhane, İstiklâl caddesi yolu ile Taksim'e gelmiştir. Alay bütün güzergâhta halkın büyük tezahüratıyla karşılanmış ve bilhassa kahraman ordumuz çiçek ve konfet yağmuruna tutulmuştur. Türk milleti bu suretle kahraman Mehmetçiklerine karşı olan minnet ve şükranını bir kere daha izah etmek fırsatını bulmuştur.

Alayın başında bulunan askerî mektep ve kıtalar Taksim Cumhuriyet âbidesi etrafında yer almışlardır. Bu sırada boru ile bir Tili... işaret verilmiş ve bunu müteakip âbideye vilâyet, Kumandanlık, belediye, Halk Partisi, Halkevleri, Üniversite ve diğer mektepler, resmî ve hususî müesseseler ve bankalar tarafından çelenkler konulmuştur. Çelenk koyma merasiminden sonra bando İstiklâl marşını çalmış ve bu sırada bayrak çekme merasimi yapılmıştır.

Geçit resmine bu suretle nihayet vcrilmiş ve kıtalar dağılmışlardır.

Alay Beyazıt'tan hareket ettikten sonra Fatih kaymakamının reisliğinde bir heyet şehitlikleri ziyarete etmiştir. Heyette, İstanbul Kumandanlığı, Halk Partisini, ve diğer mahalli teşekkülleri temsil eden birer kişi bulunmuştur. Heyet refakatinde bir büyük asker, itfaiye bandosu, bulunduğu halde şehitler âbidesine Halk Partisi ve Evleri namına çelenkler konmuştur.

Gece de her tarafa şenlikler ve fener alayları tertip edilmiştir. Taksimden hareket eden fener alayı Beyazıt'a kadar ve Üsküdar'dan kalkan diğer bir fener alayı ana yolları takip ederek Karaköy'e kadar gelmiştir. Bundan sonra bütün halkevlerinde merasimler yapılmış ve gece Taksim bahçesinde yeni inşa edilen gazinoda Vali Lütfi Kırdar ve esi tarafından bir balo verilmiştir. Baloda kordiplomatçe ağıt zevat hazır bulunmuştur.

Bir çocuk ağır yaralandı

Sulukulede manastırda oturan 11 yaşlarında Ardağ Etyemezden Davutpaşaya doğru giden 2601 numaralı vatman Mehmedin idaresindeki tramvaya ters tarafından asılmış fakat bu sırada başı yol kenarında, ki 67 numaralı tramvay direğiyle çarpılarak ağır yaralanmıştır. Başından ağır suretle yaralanan çocuk Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Parti Nahiyeye kongreleri

Cumhuriyet halk partial nahiyeye kongreleri önümüzdeki cumartesi günü başlanacak. 19 ilimizde bir parti pazar akşamı nihayete erecektir.

Bir lira çalan adam

Bir ay on gün hapse mahkûm oldu

Ömer oğlu Ahmet adında bir gün Küçükpazar'da kahveci Alinin kahveci ocağına yaklaşıp sigarasını yakarak yemekte oturmuştu. Kahvecinin görmesi üzerine adliyyeye verilmiş ve cürüm mahkemesinde yapılan duruşmada bir ay on gün hapse mahkûm olmuştur.

Bir kamyon devrildi

İki kişi ağır yaralandı

Dün Yeşilköyde bir kamyon freninin bozukluğu yüzünden bir eve çarpmış ve kendisi de devrilerek iki kişinin ağır yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Mezbahadan Yeşilköyde gürültü üzerine et yükleyen sofor Nurettin'in idaresindeki 3608 numaralı kamyon Yeşilköyde halkın caddesinden geçerken birdenbire devrilmiştir. Fakat kamyon süratinden gittiğinden bu defa da caddesinin üzerinde 35 numaralı Hancock'un evinin evinin kapısına çarpmıştır. Çarpma sırasında evin kapısı parçalandığı gibi kamyon devrilmiş ve içinde bulunan Yusuf ve Mehmet isminde iki adamın muhtelif yerlerinden ağır yaralanmış, kamyonun frenlerinin bozuk olduğu anlaşılmıştır. Yaralı ameleler tedavi altına alınarak tahkikata başlanmıştır.

Kadınlar sarkıntılık yapan tevkif edildi

Tahir isminde biri dün Kumkapıda iki kadının nesine talanmış ve sarkıntılığa başlamışlardır. Bir ara adamakıllı kadınlara yaklaşıp Tahir yüz bulamayanca kendisinin memur olduğunu ve beraber karakola gelmelerini söylemiştir. Kadınlara bu kabul ederek Tahirle yürümeye başlamışlar. Fakat bu sırada rastladıkları bir tanıdıklarından işi anlatmışlardır. Bu tanıdıkların Tahirin hüviyetini göstermesini istemiş, işin sarpa sardığını gören suçu da firar ettirmiş, teşebbüsünde bulunmuştur. Tahir mahalle beçileri Tahirin kalıncı kurmuş meşhur mahkemesine teslim etmişlerdir. Tahir Sultanahmet sulh ceza mahkemesi tarafından sorgulanarak tevkif edilmiştir.

Frenleri bozulan çöp kamyonu

Şişhane yokuşundan aşağıya mekte olan 5674 numaralı çöp kamyonunun birdenbire frenleri bozulmuş ve kamyon yokuşun aşağıya yürümeye başlamıştır. Bu sırada 1881 numaralı taksit otomobili ile 15 numaralı tramvay arabası kamyonun önüne çıkmışlar ve frensiz arabanın şiddetli çarpmasıyla maruz kalarak hasara uğramışlardır. Tahkikat yapılmaktadır.

Bir otobüs yandı

Soför İsmail'in idaresindeki 3006 numaralı otobüs dün saat 17 de Taksimde Soför Muhtar caddesinde dururken soförün makinesini çalıştırmak üzere birdenbire akmış ateş almış ve benzin deposu tutuşarak bir an içinde otobüs alevler içinde kalmıştır. Beyoğlu itfaiyesi gelinceye kadar otobüs tamamen yanmıştır.

TAKVİM	Pazartesi	Salı
	30 İ. Teş.	31 İ. Teş.
	17 Ramazan	18 Ramazan
	bizi 178	bizi 179
Vakitler	Vasati	Vasati
Güneş	27 11 17	28 11 17
Öğle	11 49	11 58
İhtilâf	14 4	14 48
Akşam	17 0	17 07 15
Yatsı	18 4	18 09 15
İmsak	4 4	4 50 11

Hâkimlerin terfiinde bir mesele

Eski Adliye Vekilinin beğenmediği maddeler

Mahmut Esat Bozkurt bozma kararları hâkimin terfiine mani olmamalıdır, diyor.

Hâkimler kanununun 38 ve 45 inci maddelerini hâkimlik terfiatı bakımından münasip buluyorum (1).

Bu kadar da değil. Bu maddeleri, hâkim yetişme sanatı bakımından da tehlikeli görüyorum.

Sebebini söylemeliyim: Hâkimlik sanatı, muhakeme sanatıdır. Bu her gün mahkemelerde görüldüğü gibi yalnız tarafların teşkili ile; zahiren ve seken muhakeme değil, hâkimin bu merasimden sonra kana ile, düşünce ile muhakeme sanatıdır.

Bir muhakeme sanatı ki hâkimin haksızdan ayırd edecek. Halbuki biraz önce kaydettiğimiz maddeler hâkimi kafadan muhakemeden menetmektedir.

Bu maddelere göre hâkimin hukukî Temyiz kararlarına itiraz etmek mecburiyetindedir. Aksi halde terfi edemez. Çünkü bu maddelere göre hâkimin terfi hakkı, Temyize tasdik edilen kararlarının adediyle mütenevvidir.

Bu bakıma göre denilebilir ki hâkimin hâdiseleri, vakaları muhakeme ve mütalea etmeye, düşünmeyecek, kendisine tahakkük eden her hangi bir davayı Temyize önceden verilmiş kararlar göre halledecektir. Ve hâkimin Temyizin dediğini yapacaktır.

Diyeceksiniz ki, ergeç Temyizin dediği olmayacak mıdır? Bunda şüphe yok. Fakat bozma kararları hâkimin terfiine neden mani olsun? Denilebilir ki hâkim bozma kararını ymasın; fikrinde ısrar etmesin.

Fakat bunu herkes göze göze kestirebilir mi? Herkes terfi hakkını kendi kendini mahrum eder mi?

Fedakârlığın bu derecesini kimden isteyebiliriz. Bu halde şöyle bir neticeye varıyoruz.

Temyize gelinceye kadar hâkimin fikrini ileri süremez. Böylece fikir ataletine düşen insanın Temyize geldikten sonra zor inkışaf eder!

Halbuki tatbikat, bazan en büyük rütbede bir hâkimin kararından, mütaleasından en büyük mahkemelerin istifade etmiş görülmektedir.

Hiç unutmam (Lotos davasında) (la Haye daimi mahkeme divanı) na Belçika Bilâhâyet mahkemelerinden birinin kararını iştişad etmiştim. Bu karar koca Adalet Divanının talâka ile dinlendi.

Temyizimizin de rütbece küçüğü hâkimlerimizin kararlarından her memlekette olduğu gibi istifade etmesi neden vakti olmasın?

Fakat bugünkü kanun buna müsait değildir. Kanunun bahsettiğimiz konuya olan maddelerinin nereden, hangi memleketten alındığını bilmiyorum.

Büyük küçük mütemeddin memleketlerde böyle bir usulün mevcudiyetine de vakıf değilim.

Sonra bu kanunun bahsa mevzu olan maddelerinin hükmüyle (Kanunu Medeni) terfi edilebilir? (Kanunu Medeni) mizin birinci maddesine göre, hâkim, mahkeme kararını, tefekkür eden bir mahkeme kararına göre hareket salâhiyetine maliktir. Ve bu salâhiyet yalnız Temyize değil, en büyük rütbede Türk hâkiminin kararına göre hâkimlerin kanunu, medeni kanunumuzun bu hükümlerine göre ugratmaz mı?

Bu hal Türk hâkiminin ilmi mahkemelerine, sifri muhakeme kararlarına tâbi olmaz mı? Çünkü vazifesi sadece Temyiz kararlarına tâbi olmaktadır.

Vakıra en sonunda bu tebehar bir ayırma tetkikatına tâbi tutulur. Fakat şimdiki muhakemeden tebehar mükellefdir. Bunun anlamı ise hâkimin ısrar hakkı kalmamış demektir.

Eski deyimile, Temyiz kararları (Zembilli Ali Efendi Fetvası) halini almaz mı? Eskiden Şerait mahkemeleri nasıl ki bunların dışına çıkamazlar idi ise, şimdi de bu kanun mucibince Temyize karşı mütalea serdi imkânı kalmamak üzeredir.

Türk Cumhuriyeti Temyiz Mahkemesi (Fetavayı Ali Efendi) olamaz ve olmayacaktır. Ben hukuk ilmi bakımından Temyizin bile kararlarında sabit kadem olmaması fikrindeyim. Nitekim medeni memleketler Temyizlerinde bir yıl içinde birbirine münasıl davalar hakkında, gene birbirine zıt kararlar verildiğini daima görmekteyiz ki, bu, çok doğru, çok isabetli bir harekettir. Çünkü aynı mahiyette olan davaları ihdas eden vakıalar o kadar tahallif edebilir ki kararların buna göre sık sık değişmesi bir zaruret olur.

Hayat fasılasız ilerliyor. Temyiz kararları nasıl yerinde sayabilir? Terfi edememek korkusu ile hâkim düşünmekten, muhakemesini yürütmekten vazgeçince, Temyiz kararları kökleşir kalır. Günün birinde bir de bakarız ki hayat almış yürümüş, Adliyemiz onu ifade edemiyor ve yerinde sayıyor!

Türk Hâkimleri her türlü sitayışın fevkindedirler. Düşünce ve muhakemelerinde hiç bir kayıt onları bağlamamalı mutlak serbest olmalıdırlar.

Hâkimlerimizin maasları azdır. Bu hal kıymetli unsurları Adliyeden kaçırmaktadır. Bu husus esaslı tedbirler alınmasını icabettirir.

Müctemi hâkim usulü tarafdarıym. Bunun birkaç faydası vardır.

1 - Halk için bir teminattır. Bir hâkimin kararıyla üç hâkimin kararı arasında büyük fark vardır.

2 - Müctemi hâkim usulünde hâkimler birbirleriyle işiare imkânını elde etmiş bulunurlar ki hüküm ve kararlar daha isabetli olur.

Fakat bugün için de müctemid hâkim usulü bir zarurettir.

Sulh hâkimliği işi, Türk adliyesinde bir gaye olmalıdır. Sulh hâkimî memleketin en hücre köşelerine kadar adaleti yayacak olan unsurdur. İtalyada köylere kadar dört binden fazla sulh hâkimliği bulunduğunu hatırlıyorum.

Bunu İtalya Adliye bütçesini tetkik ettiğim zaman gördüm.

Dr. Mahmut Esat BOZKURT

(1) Profesör Mahmut Esatın "Hukuk Gazetesi," nde bu makalede bahsi geçen 38 ve 45 inci maddeler şunlardır:

38 İNCİ MADDE — Ayırma meclisi umumi heyeti, her toplantı senesi başında Temyiz mahkemesinin bir evvelki sene içinde tetkik eylediği işlere göre bozma ve tasdik ye. künların birbirine olan nisbetini gözönünde tutarak ehliyet derecelerini tayine esas olacak nisbelleri başka üç had içinde tesbit ve bir sene müddetle müteber olmak üzere ilân eder.

Bu hadlerin birincisi terfi hak kazanmış olmak için erişilmesi zarurî olan ehliyet derecesini; ikincisi onun üstündeki dereceyi, üçüncüsü de tercinan terfi lâyik hâkimlerin ehliyet derecesini tayine esas olacak nisbelleri gösterir.

45 İNCİ MADDE — 38 inci maddede yazılı tasdik ve bozma nisbelleri itibariyle en aşağı ehliyet derecesini kazanmayanlar diğer maddelerde gösterilen şartları haiz olsalar bile terfi lâyik görülemezler.

Ayırma meclisince terfi lâyik görülmiyenler iki sene sonra tekrar bir ayırma tetkikatına tâbi tutulur.

Ayırma meclisince her derecede ik ve her sınıfta üç defa terfi lâyik görülmiyenler hizmetten affolunur.

SON HABERLER

Iran Şehinşahının harici siyaset hakkındaki beyanati

"Avrupa harbine müteessitiz, siyasetimiz kat'i bitarafliktir. Sulhun biran evvel tesisini temenni ediyoruz."

Tahran, 29 (A.A.) — Pars ajansı tebliğ ediyor:

Mebusan meclisinin 12 inci içtima devresini açan Şehinşah, hükümetin sarfettiği gayretlerin iktisadi ve içtimai sahalarda mükemmel neticeler verdiğini kaydetmiş ve İranın harici siyaseti hakkında şunları söylemiştir:

Bütün memleketlerle ve bilhasna komşularımızla olan münasibetlerimiz dostluğa ve karşılıklı hürmetle dayanmaktadır.

Sovyetler Birliği ile olan ticaret mukavelesinin müddeti bittikten iki memleket arasındaki ticaret mübadelelerinde bir tevakkuf olmuştur. Öyle ümit ediyoruz ki doğrudan doğruya müzakerele ve karşılıklı hüsnüniyet sayesinde merf kanunlar nazarı itibara alınırsa vaziyet tekrar normalleşecektir.

Avrupa harbine müteessifiz. Hükümetimizin siyaseti kat'i bitarafliktir. Fakat harbin devamı bütün milletleri malî ve iktisadi zarara sokacaktır. Ve binnaenaleyh bütün dünya medeniyeti için de bir tehlike teşkil eder. Sulhün bir an evvel tekrar tesisini temenni ediyoruz.

Dahili siyasete gelince; inkılap gayretlerimizi milletimizin her an daha ziyade takdir ettiğini ve bu inkılabın tahakkukuna çalıştığımızı görmekte memnunuz. Bilhassa fikir ve beden terbiyesinin inkışafından dolayı hususî bir memnuniyet duyuyoruz. Bu terakkilere devam ederek en iyi neticeleri elde etmek hükümetin vazifesidir.

Kahire, 29 (A.A.) — Anadolu Ajansının Kahiredeki hususî muhabiri General Vavel tarafından kabul edilerek kendisine aşağıda ki beyanat verilmiştir:

Küçük bir şüphe dahi yoktur ki, Ankarada imzalanan pakt en büyük ehemmiyeti haizdir. Bu pakt, Balkanlarda ve doğu akdenizde barışın idamesi için kuvvetli bir âmil olacaktır.

Türkiye, İngiltere ve Fransa arasındaki dostluk, barış ve hürriyet isteyen ve milletler arasında hüsnüniyete ve yapılan taahhütlere iyi inam olan üç büyük demokrasi arasında temhir edilmiştir.

Şüphesiz karşılıklı yardım plânlarının bütün teferruatına girişmek mümkün değildir. Fakat İngiliz filusunun Türk sahillerini herhangi bir mütearrıza karşı şiddetle müdafaaaya muktedir olduğu ve Türk ordusunun lazım olan bazı modern silâhlarla hava silâhlarını verebilecek vaziyette bulunduğu aşikârdır.

1914 harbindeki Türkiye ve İngiltere yakın şarka birbirlerine karşı kuvvetli ordular çıkarılmışlardır. Muharebe talii bazan bir tarafa bazan da öbür tarafa güldü. Fakat iki ordu birbirini takdir ve vasıflarına hürmet etmeyi öğrendi.

Şimdi ise bir birine karşı muharebe değil, lüzumunda yan yana harbederek taarruza karşı gelmez bir sed teşkil edeceklerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olarak, şahsi cazibesinin esiri, derin bilgisinin

Şimdi ise bir birine karşı muharebe değil, lüzumunda yan yana harbederek taarruza karşı gelmez bir sed teşkil edeceklerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olarak, şahsi cazibesinin esiri, derin bilgisinin

Şimdi ise bir birine karşı muharebe değil, lüzumunda yan yana harbederek taarruza karşı gelmez bir sed teşkil edeceklerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olarak, şahsi cazibesinin esiri, derin bilgisinin

Şimdi ise bir birine karşı muharebe değil, lüzumunda yan yana harbederek taarruza karşı gelmez bir sed teşkil edeceklerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olarak, şahsi cazibesinin esiri, derin bilgisinin

Şimdi ise bir birine karşı muharebe değil, lüzumunda yan yana harbederek taarruza karşı gelmez bir sed teşkil edeceklerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olarak, şahsi cazibesinin esiri, derin bilgisinin

Şimdi ise bir birine karşı muharebe değil, lüzumunda yan yana harbederek taarruza karşı gelmez bir sed teşkil edeceklerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olarak, şahsi cazibesinin esiri, derin bilgisinin

Şimdi ise bir birine karşı muharebe değil, lüzumunda yan yana harbederek taarruza karşı gelmez bir sed teşkil edeceklerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olarak, şahsi cazibesinin esiri, derin bilgisinin

General Vavel'in beyanati

"Ankarada imzalanan pakt Balkanlarda ve Akdenizde barışın idamesi için en kuvvetli bir âmil olacaktır..."

Kahire, 29 (A.A.) — Anadolu Ajansının Kahiredeki hususî muhabiri General Vavel tarafından kabul edilerek kendisine aşağıda ki beyanat verilmiştir:

Küçük bir şüphe dahi yoktur ki, Ankarada imzalanan pakt en büyük ehemmiyeti haizdir. Bu pakt, Balkanlarda ve doğu akdenizde barışın idamesi için kuvvetli bir âmil olacaktır.

Türkiye, İngiltere ve Fransa arasındaki dostluk, barış ve hürriyet isteyen ve milletler arasında hüsnüniyete ve yapılan taahhütlere iyi inam olan üç büyük demokrasi arasında temhir edilmiştir.

Şüphesiz karşılıklı yardım plânlarının bütün teferruatına girişmek mümkün değildir. Fakat İngiliz filusunun Türk sahillerini herhangi bir mütearrıza karşı şiddetle müdafaaaya muktedir olduğu ve Türk ordusunun lazım olan bazı modern silâhlarla hava silâhlarını verebilecek vaziyette bulunduğu aşikârdır.

1914 harbindeki Türkiye ve İngiltere yakın şarka birbirlerine karşı kuvvetli ordular çıkarılmışlardır. Muharebe talii bazan bir tarafa bazan da öbür tarafa güldü. Fakat iki ordu birbirini takdir ve vasıflarına hürmet etmeyi öğrendi.

Şimdi ise bir birine karşı muharebe değil, lüzumunda yan yana harbederek taarruza karşı gelmez bir sed teşkil edeceklerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olarak, şahsi cazibesinin esiri, derin bilgisinin

Şimdi ise bir birine karşı muharebe değil, lüzumunda yan yana harbederek taarruza karşı gelmez bir sed teşkil edeceklerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olarak, şahsi cazibesinin esiri, derin bilgisinin

Şimdi ise bir birine karşı muharebe değil, lüzumunda yan yana harbederek taarruza karşı gelmez bir sed teşkil edeceklerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olarak, şahsi cazibesinin esiri, derin bilgisinin

Şimdi ise bir birine karşı muharebe değil, lüzumunda yan yana harbederek taarruza karşı gelmez bir sed teşkil edeceklerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olarak, şahsi cazibesinin esiri, derin bilgisinin

Şimdi ise bir birine karşı muharebe değil, lüzumunda yan yana harbederek taarruza karşı gelmez bir sed teşkil edeceklerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olarak, şahsi cazibesinin esiri, derin bilgisinin

Şimdi ise bir birine karşı muharebe değil, lüzumunda yan yana harbederek taarruza karşı gelmez bir sed teşkil edeceklerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olarak, şahsi cazibesinin esiri, derin bilgisinin

Şimdi ise bir birine karşı muharebe değil, lüzumunda yan yana harbederek taarruza karşı gelmez bir sed teşkil edeceklerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olarak, şahsi cazibesinin esiri, derin bilgisinin

Şimdi ise bir birine karşı muharebe değil, lüzumunda yan yana harbederek taarruza karşı gelmez bir sed teşkil edeceklerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olarak, şahsi cazibesinin esiri, derin bilgisinin

Görüp düşündükçe

Hulya

Serab, nasıl susamış ruh ve çatlamış dudak yarattığı bir göz aldanışı ise, "hulya" da aklın kamaşması, mantığın iflâs etmesi bahasına elde edilen bir dilek köprüsüdür.

Bu altın korkuluklu, zümrüt parkeli ve yakut fenerli köprü, gönülle dış âlemi arasına atıldık-tan sonra, her yer teknedir.

Yer yüzünden "olmaz!" kal-kar. Dünya, avuç içine sigar.

Dün akşam, geç vakit çıkan "Son Dakika" da böyle bir hayal avunması, her züğürt tesellisi gördüm.

Denizlere hâkim olan İngilizlere hücum çareleri arayan Cermen dehası, birkaç hârîka keşfetmiş. Denize iki sıra mayın dizecek ve bunların arasından ken-cî nakliye gemileri milyonlarca asker göndererek Britanyayı fete-deceklermiş.

Dahası var, üç bin tayyareye ordular yükleyerek İskoç gökleri üstüne gelecekler ve sonra para-şütlerle inerek köprüleri, sanayi merkezlerini silâh ve mühimmat fabrikalarını esir alacaklarmış.

Bundan evvel de Majinoya hü-cum için eski şövalyeler gibi zir-lara bürünmüş alaylar teşkil et-meği kurmuşlardı. Hatta; bunla-rın makineli tüfeklerle mücehhez bir bölüğünün hücumunu göste-ren resimler de basıldı.

Bugünkü silâha karşı vücudu koruyacak çelik zırhın kalınlığı nedir? Bu kalınlıkta bir zırh kaç kilo eder? Bunu gıyten insan peh-livan da olsa hücum etmek söyle-dursun, yerinden kırdayabilir mi? Üç dört yüz kilometrelik hızla uçtukları, yer değiştirdik-leri halde sapır sapır tayyareler düşürülürken, paraşütle inmeğe kalkışır mı? Böyle bir ordunun bildiren sürüsünden kalır yeri mi olur?

Bütün şimal denizini baştan başa kesecek bir mayın köprüsü ise dünyada hiç bir devletin büt-çesine sigar şer değildir. Tuta-lım, ki sığsın ne çıkar. Mayınlar bir hisar değildir, ki arasında nakliye kervanları görünmeden geçsin.

Dedim ya, hulya, imkânsızlık-lar karşısında adam oğlunun son tesellisidir.

Hakkı Süha GEZGİN

Sovyetler Polonyada tahşidat yapıyorlar

Cernauti, 29 (A.A.) — Sovyet istihkâm kitalarının Polonyada yeni Alman - Sovyet hududu u-zunluğunda tahkimat yapmağa devam ettiklerine dair verilen haberler emin bir menbada te-yit edilmektedir. Aynı menbada öğrenildiğine göre, son zaman-larda şarki Galicyada Kolombi-yanın arkasında Snatyn istika-metinde mühim miktarda Sovyet kitaları tahşit edilmiştir.

Molotov Sulh lehinde mühim beyanatta bulunacak

Londra, 29 (A.A.) — Obser-ver gazetesinin diplomatik mu-harriri B. Molotovun bir kaç güne kadar mühim bir demar-şına intizar etmektedir.

Muharrir diyor ki: Zannedildiğine göre Molotov yüksek Sovyet meclisinin içti-mandan sonra, müessir olma-sı için İngilterenin peşin tas-vibi elzem olduğundan dolayı Moskovanın müzaheretten istinkâf ettiği barış teklifleri değil, barışın halen mümkün olduğuna dair bir beyanat ya-pacaktır.

Kralcılar faaliyette

Londra, 29 (A.A.) — Sunda Dispatch'in öğrendiğine naza-ran merkezî Avrupada kralcılar Londra ve Pariste büyük bi-faaliyet gösteriyorlar.

Habsburglar açıkça çalış-makta ise de Alman harekâtı mensupları olan Hohenzollern-ler aile efradının bir çoğu Al-manyada bulunduğundan, bir-lice hareket ediyorlar.

Alman taarruzu İngiltereye karşı olacak

Brüksel, 29 (A.A.) — Yakın-da askerî harekâtın inkışaf ede-ceği Berlinden bildirilmektedir. Bu hususta itihaz edilen karar-ları ancak Hitler ve askerî şef-ler bilmekte.

İyi haber alan mahfillerde söylendiğine göre askerî hare-kât İngiltereye karşı yapıla-caktır.

Londra, 29 (A.A.) — Paris radyosu, Almanların şimal de-nizi sahilinde Bremen ile Ham-burg arasında tahşidat yaptık-larına dair Parise gelen haber-ler teyyüt etmektedir.

Paris, 29 (A.A.) — Havas ajansının askerî vaziyet hak-kıdaki yarı resmi tebliği:

Hava günden güne daha ziyade fenalaşmaktadır. Vosges ve Sarda kar yağıyor. Yükselmesi durmuş olan nehirler ve bilhas-sa Ren nehri tekrar yükselme-yi başlamıştır. Hava vaziyeti dün gündüz ve gece yalnız mev-zî harekâtın felce uğratmakla kalmamıştır. Almanların büyük bir harekete geçmesini de a-sa-ğı yukarı ihtimal haricine çıkar-maktadır.

Londra, 29 (A.A.) — Röyter ajansının askerî muharriri Al-manların Sar mmtakasında bir taarruzda bulunacakları müta-

leasımı ileri sürüyor ve diyor ki: Bütün âlâmetler Almanların İsviçreden Hollandaya kadar hudut boyunca mühim tahşidat bulduklarını gösteriyor. Almanların taarruz etmeleri muhtemel müteaddit noktalar hakkında bir takım faraziyeler mevcuttur. Fakat bu hususta en kat'i işaret Fransız harp tebliğ-leridir:

Filhakika Fransız erkânı har-biyesinin bir haftadanberi neş-rettiği tebliğler münhasıran Sar mmtakasında bahsetmektedir. Binaenaleyh bu civarda bulun-an bitaraf memleketlerin üze-rine meşum bir gölge çekmek-tedir.

Eğer Almanlar Fransız cep-nesinin diğer noktalarına taar-ruz ediyorlarsa bu asil hedef-lerini gizlemeğe matuftur.

Almanların tayyarelerden pa-raşütlerle İngiltereye asker in-dirmeleri ihtimaline gelince, bu gayri varittir. Vâkıa bundan i-ki sene evvel Sovyetler Kiyef ci-varında bütün bir livayı silâh ve mühimmatlarla tayyareler-den paraşütlerle indirmişlerse de bu kıtaat toplanıp mücade-leye hazır olabilecek bir vaz-i-yete gelmek için aradan bir çok saatler geçmiştir.

Dünkü maçlarda evvelce ta'min ettiğimiz sürprizler tahakkuk etti

Galatasaray Vefayı 7-0 yendi

Fenerbahçe Beykozla berabere kaldı

Topkapı Süleymaniye'ye, Beşiktaş Hilâl'e, I. Spor'a Altıntuğa galip geldi

İkinci Kümeler

Taksim Stadında:

DEMİRSPOR - 0

YENİ YILDIZ - 4

Taksim stadındaki ikinci küme maçı Yeni Yıldız takımının hâkimiyeti altında geçti ve dört gol atan Yeni Yıldızlar Demirspor'u mağlup ettiler.

Kadıköy Stadında:

PERA - ANADOLU

Kadıköyde vega'ne ikinci küme maçı Pera ile Anadolu arasında yapıldı. Tamamile mütevazın geçen bu müsabakada taraflar galibiyeti temin edemediler. Maç beraberlikle sonuçlandı.

Şeref Stadında:

ORTAKÖY - ALEMDAR

3 - 1 (1 - 1)

Hakem Saminin idaresinde Şeref stadında oynanan ilk maçta fevkalâde hâkim ve güzel oynamasına rağmen Alemdarlar üçe bir kaybetmişlerdir. Birinci devrede vaziyet 1-1 berabere idi.

BEYLERBEYİ - ŞİŞLİ

2 - 1 (2 - 1)

Hakem: Necdet Gezen. Beylerbeyi: Cahit - Muammer, Refik - Boris, İlyas, Garis - Cemal, Ahmet, Mazhar, Lefter, Bedri. Şişli: Berç - Aker, Onnik - Bedros, Hacı, Stepanik - A. gop, Haçik, Stepan, Şavarç, Haroyton.

Şişli hâkimiyetle başlıya maçı 10 uncu dakikasında Beylerbeyi sağ açığı, sol açığı ve götürüp pek biçimli ortaldır-topu plâseye ağlara taktı. Gol den sonra Beylerbeyi açılmış vaziyete girdi. 20 inci dakikada yanlış bir penaltı verilmişti. Şişli sahalarmızda az çok görünen bir jestle topu bilhassa kaleye atmadılar. Bu spor için güzel bir şeydi. 26 nci dakikada Şişli sol açığı beraberliği çıkardı. 30 uncu dakikada sağdan ortalandan topu Beylerbeyi sol içi Lefter ağlara takarak vaziyeti 2-1 yaptı. İkinci devre zaman zaman Şişli hâkimiyetinde geçmekle beraber savısız bitti.

MET

Kadıköy stadında

I. Spor 3 - Altıntuğ 0

Birinci küme müsabakalarından birincisi İstanbulsporla Altıntuğ (Kasmpaşa) beyninde idi. Doktor Halit Galibin hâkimliği altında oynanan bu

maçın ilk kısmı 1-0 galip bitiren siyah sarılılar, ikinci devrede de iki gol daha çıkararak müsabakayı 3-0 kazandılar.

Fener 1 - Beykoz 1

Kadıköy sahasının ikinci ve sonuncu müsabakasını Beykozla Fenerbahçe ekipleri yaptılar.

Sarı lacivertli takımda yalnız Büyük Fikret bulunmuyordu. İlk devrede rüzgârla karşıya dizilmiş olan Beykoz takımı çok güzel bir oyun çıkardı. Bu kısmın ortalarında Rebinin pasıyla Basri vasıtasıyla Fenerliler ilk ve son gollerini attılar. Bu sayıdan sonra siyah sarıllar bariz bir üstünlük korudu. larsa da devre bu netice ile bitti.

İkinci haftayda rüzgârla

Galatasaray - Işık lisesi maçı

Bugün yapılacak Galatasaray - Fener mütekaitleri Matbuat takımı maçından evvel Galatasaray - Işık lisesi futbol takımları bir maç yapacaklardır.

NIŞANTAŞ

İngiliz Hay - Skul Mektebi

Mektep çağından yukarı bulunanlar için geçen sene açılmış buluna

GECE İNGİLİZCE KURLARINA

bu sene de 2.11.1939 Perşembe günü saat 19 da tekrar devam oluna caktır. Bütün ders devresi 5 Lira.

Dünkü Galatasaray - Vefa maçında Budurinin mükemmel futbol neticesiz bir akınım tesbit eden dört güzel enstantane

Galatasaray: Osman - Faruk, Adnan - Eşfak, Enver, Celâl - Salim, Buduri, Cemil, Salihattin, Serafım.

Vefa: Safa - Lâtfi, Süleyman - Vahit, Hakki, Sükeri - Necip, Muhtesem, Sulhi, Mehmet, Garo.

Hâkem: Ahmet

Adem (Kasmpaşa)

rinci sınıf bir şütiyle ikinci gol olarak ağlara girdi. 2 - sıfır. 22 inci dakikada Galatasaray kaleci rüzgârdan karıştı, Muh. teşemin fevkalâde sıkı şüti direği sıvazlıyarak dışarıda.

26 nci dakikada gollük bir esapeye giren Cemil bu sefer muhakkak gollü ayağından açarak kaçırmış oldu. 40 nci dakikada Lâtfi Cemile 18 içinde yüklen-di. Penaltıyı Salim dışarı attı.

İKİNCİ DEVRE:

Vefa rüzgârla hâkim vaziyet. te çalışıyor. 12 nci dakikada Mehmedin kale önünde çok müsait pozisyonda yakaladığı topu Sulhi, önünde hiç bir mane ni yokken Osmanın bulunduğu yere şiddetle atarak vaziyet alan kalecinin kurtarmasını kolaylaştırdı. 20 nci kadikada Vefanın kırın kırana oyunu yü-

zünden verilen penaltıyı Buduri gole çevirdi. Vahit şiddetli hareketlerde devam ediyor. Verilen firikiki Serafım açıktan çekti. Budurinin kafası: Gol 4 - sıfır.

26 nci dakikada soldan gelen topu yere inmeden sağ vole dayanan Salâhattin topu iki direk arasında sersemleterek ağlara mihladı. 36 nci dakikada Salâhattin güzel bir kombinezon önünde Safanın boş yerinden altıncıyı attı. Cemil sağdan sürülüp yedinciye de atarak vaziyeti 7 - sıfıra getirdi. İki mevsimdir fevkalâde kuvvetli ve istikrarlı bir takım kurmaya muvaffak olan milli küme şampiyonu Galatasaray'ı tebrik her futbolü seven için bir vazifedir.

Muvakkat Ekrem Talu

Taksim stadında

Topkapı 2 - Süleymaniye 1

Taksim stadında ilk oyunu Topkapı ile Süleymaniye ekipleri yaptılar. Şazi Tezcanın hâkimliği altında karşılaşan günün bu iki zayıf takımın müsabakası mütevazın geçti. Günün ilk gollünü Topkapı attı. Süleymaniye buna derhal cevap verdi ise Topkapılılar dev-

re sonunda bir sayı daha çıkararak birinci kısmı galip bitirdiler.

İkinci devre karşılıklı akınlarla geçti. Fakat iki taraf ta gol çıkaramadığından neticede Süleymaniye 2-1 mağlup oldular.

Beşiktaş 10 - Hilâl 0

Müsabaka baştan sona kadar Hilâlin müdafaa oyunu siyah beyazlıların tam bir hâkimiyeti altında geçti.

Birinci kısımda üçü Hüsnül, ikisi Şeref ve biri de İbrahim vasıtasıyla altı sayı kaydeden Beşiktaşlılar ikinci kısımda da

üstünlüklerini muhafaza ederek dört gol daha çıkararak müsabakayı on - sıfır gibi kahir bir farkla kazandılar. Hilâl ekibi bilhassa birinci haftayda bir tek hücum yapmağa dahi muvaffak olamamıştı.

Geçen hafta Beykoz maçında olduğu gibi tam 6 nci dakikada Cemil ortadan alıp sürdüğü topu kale önünde iyi hâkim olarak birinci Galatasaray gollü olarak attı. Safa bu topa çıkmadı idi. Salimin sürüşünü Lâtfi makasa alıp Hakki hiç yakıştırılmadığı şekilde tirpanladı... Vahit te kaskı hareketlerinde çok çirkin. 13 üncü dakikada Buduri - Cemil kombinezonu Cemilin bi-

Çeklerle Alman polisi çarpıştı

Birçok kimseler ağır yaralandı

Kopenhag, 29 (A.A.) - Politiken gazetesinin Berlin muhabiri bildiriyor:

Dün Pragda bir çok Çekler Çek istiklâl bayramı münasebetiyle tezahüratta bulunmuşlardır.

Muhtelî noktalarda tezahüratçılarla Alman polisi arasında müsademeler vuku bulmuştur. Bazı kimseler ağır surette yaralanmıştır.

Kopenhag, 29 (A.A.) - Politiken gazetesinin Berlin muhabiri bildiriyor:

Pragda dün vuku bulan nümayişlerin evvelden hazırlanmış ve bu tezahüratta tesir mevcut olup olmadığının tetkik etmek üzere, Çekoslovakya umumî valisi Von Neurath'ın reisliğinde bir polis konferansı toplanmıştır. Malûm olduğu üzere, dün vuku bulan hâdiseler derpis edilerek Çek ileri gelenlerinden bir kaç yüz kişi evvelden rehine olarak tutulmakta idi. Amsterdam, 29 (A.A.) -

İSTANBUL DEFTERDARLIĞINDAN:

Fatihde Davutpaşa orta mektebinin 125 lira muhammen ıscarlı bak. kalyesi üç sene müddetle kiraya verilmeğe üzere açık artırmaya konulmuştur.

Senelik kira bedeli dört taksit ve her taksit peşindir. İhale 16/11/39 Perşembe günü saat 14 de Millî Emlak Müdürlüğünde müteşkil komisyonunda yapılacaktır.

Taliplerin 28 lira 13 kuruş muvakkat teminatla hüsnühal şahadetnamesi, sibat raporu ve sabıkaş olmağına dair vesika ile birlikte muayyen gün ve saatte komisyonla müracaatları (8834)

Ankaradaki merasim

Millî Şef, Atatürk'ün kabrine çelenk koydu

Ankara, 29 (A.A.) - Cumhuriyetin on altıncı yıldönümü bütün yurtta en coşkulu bağışlıklarla tezahüratı içinde geçmiştir. Bu merasim, Türkiye başşehirinde, Ankarada yüksek bir derecesini bulduğundanberi büyük bayram havası içinde yaşayan halkın erken saatlerinde şehrin yollarına dökülmüş-

Hava kuvvetlerimizin bütün Hipodromu dolduran halkın alkışlarını toplayan uçurlarını kız ve erkek izcileri, Türkkuşunun, Harbiye mektebinin, Muhafız alayının ve nihayet süvari ve topçularımızın ve bunlara bağlı muavin kuvvetlerin aynı derecede sevgi ve takdir toplayan geçişleri takip etmiştir.

Hipodromdaki askeri merasimden sonra Cumhurreisimiz halkın içten gelen sevgi ve saygısı ifadesi olan sürekli alkışlar arasında geçerek Çankaya köşüne avdet buyurmuşlardır.

Atatürk kabrine

Parti adına çelenk kondu

Ankara, 29 (A.A.) - Bugün saat 11 de, Cumhuriyet Halk Partisi umumî idare heyeti âzaları parti genel sekreteri Dr. A. F. Tuzerin reisliğinde, Cumhuriyetin bânisi Ebedî Şef Bülent Atatürk'ün muvakkat kabrinin ziyareti için büyük manevî huzurlarında tâzime eğilmiş ve parti adına büyük bir buket koymuşlardır.

Ankara, 29 (A.A.) - Genelkurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, büyük Cumhuriyet Bayramı münasebetiyle, her taraftan almakta olduğu tebrik telgraf ve yazılara ayrı ayrı cevap vermek mümkün olmadığından teşekkürlerinin ve karşılıklı tebriklerinin ibrâğına Anadolu Ajansının tavsiyetini buyurmuşlardır.

Mareşalin teşekkürleri

Ankara, 29 (A.A.) - Genelkurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, büyük Cumhuriyet Bayramı münasebetiyle, her taraftan almakta olduğu tebrik telgraf ve yazılara ayrı ayrı cevap vermek mümkün olmadığından teşekkürlerinin ve karşılıklı tebriklerinin ibrâğına Anadolu Ajansının tavsiyetini buyurmuşlardır.

Lodos

Bazı hasarata sebep oldu

Dün öğle üzeri birdenbire şiddetli bir lodos fırtınası çıkmış ve birçok yerlerde hasarata sebep olmuştur. Birçok evlerin kiremitleri uçmuş, tahta perdeler yıkılmıştır. Bu arada Tepebaşıdaki Şehir Tiyatrosu binasının da bir kısım çatı tahtaları kopmuştur. Derhal tamirat yapılmıştır. Yine bu sırada Cumhuriyet bahçesinin tahta perdeleri yıkılmıştır. Köprü üzerindeki tak da yıkılmak tehlikesi göstermiş, alınan tedbirlerle önüne geçilmiştir.

Fırtına bilhassa Marmara ve Ege denizlerinde çok şiddetlidir. Kadıköy ve Aida seferleri gece yapılamamıştır.

İtalyada bütün bağlar harap oldu

Milâno, 28 (Hususi) - Yurttan İtalyada İstirahat edenlerin, kara, deniz ve mensuplarının, temyiz mahkemeleri, şûrayı devlet, dilekçe, muhasebat reis ve âzaları, vekâletler ve parti erkânı, bankalar ve diğer mahkemeler, mümessiller, devletler mümessilleri ve bunları takiben de ecza, orta elçileriyle bu elçilerin müsteşarlarını, kara, hava atâçelerinin tebbihlerini kabul buyurmuşlar.

Romanyadan bir heyet Londraya gidecek

Bükreş, 28 (Hususi) - İngiltere ve müttefiklerinin Romanyanın tamamıyeti mülkiyesinin korunacağına dair verdikleri garantinin tatbik şekilleriyle teferruatını kararlaştırarak üzere iktisadî ve siyasi bir Rumen heyetinin Londraya gönderilmesini İngiltere hükümeti arzulamıştır. Rumen heyeti âzaları Londraya hareket etmek üzeredirler.

Londraya dönen İngiliz hasta askerleri

Londra, 29 (A.A.) - Cephe-den gelen ilk iki hasta treni dün gece Londra civarında küçük bir istasyona muvasalat etmiştir. Hastalar ve yaralıları civarda bulunan bir hastaneye nakledilmişlerdir. Yirmişer vagon dan mürekkep olan bu trenlerin gelişile ancak bir kaç kişi alâkadâr olmuştur.

na, 29 (A.A.) - Cumhurreisimiz Millî Şef İnönü refakatinde, İstanbulda halde Ebedî Şefin mezarını ziyaret ettiler. Ebedî Şefin Aziz Cumhurreisimiz İnönü, Ebedî Şefin kabirlerini ziyaret için büyük müzesine gelişlerini, Millî Millet Meclisi Reisi Başkanlık Renda, Genelkurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, Orgeneral Fahreddin İsmail, Ankara Valisi Tandoğdu, Vali muavini Dilâver Tarafından karşılanmıştır. Millî Şef, bu ziyareti müteakiben, Şişli'deki Tepebaşı'daki Şehir Tiyatrosu binasının da bir kısım çatı tahtaları kopmuştur. Derhal tamirat yapılmıştır. Yine bu sırada Cumhuriyet bahçesinin tahta perdeleri yıkılmıştır. Köprü üzerindeki tak da yıkılmak tehlikesi göstermiş, alınan tedbirlerle önüne geçilmiştir. Fırtına bilhassa Marmara ve Ege denizlerinde çok şiddetlidir. Kadıköy ve Aida seferleri gece yapılamamıştır. İtalyada bütün bağlar harap oldu. Milâno, 28 (Hususi) - Yurttan İtalyada İstirahat edenlerin, kara, deniz ve mensuplarının, temyiz mahkemeleri, şûrayı devlet, dilekçe, muhasebat reis ve âzaları, vekâletler ve parti erkânı, bankalar ve diğer mahkemeler, mümessiller, devletler mümessilleri ve bunları takiben de ecza, orta elçileriyle bu elçilerin müsteşarlarını, kara, hava atâçelerinin tebbihlerini kabul buyurmuşlar. Romanyadan bir heyet Londraya gidecek. Bükreş, 28 (Hususi) - İngiltere ve müttefiklerinin Romanyanın tamamıyeti mülkiyesinin korunacağına dair verdikleri garantinin tatbik şekilleriyle teferruatını kararlaştırarak üzere iktisadî ve siyasi bir Rumen heyetinin Londraya gönderilmesini İngiltere hükümeti arzulamıştır. Rumen heyeti âzaları Londraya hareket etmek üzeredirler. Londraya dönen İngiliz hasta askerleri. Londra, 29 (A.A.) - Cephe-den gelen ilk iki hasta treni dün gece Londra civarında küçük bir istasyona muvasalat etmiştir. Hastalar ve yaralıları civarda bulunan bir hastaneye nakledilmişlerdir. Yirmişer vagon dan mürekkep olan bu trenlerin gelişile ancak bir kaç kişi alâkadâr olmuştur.

Beyazıttaki geçit resminden muhtelif intıbalar

Kahraman Ayadelerimiz geçiyor — Vali ve komandan Bahriye mektebi talebelerini teftiş ediyor — Bahriye talebeleri geçit resminde — Mehmetçikler sert adımlarla ilerliyor — Süvarilerimiz trînin önünde — Topçuların geçişinden bir görünüş — Motörlü katedit — Zabıta memurları geçiyor — Mektephiler — İmanlar umum müdürlüğü binasının gece tenviratı — Galatasaray lisesi kapısındaki tenviratı.

Dünkü resmî küşatlar

Yukarıdan aşağıya doğru: Vali Ayaspaşa yolunda köşeyi keşiyor — Gazi Köprüsünden bir görünüş — Karagümrük'te okulunun açılışından bir görünüş — Aynı mektebin Fatih kaymakamı mülkünü okuyor — 45 inci mektebin öğrencisi söylev veren bir talebe.